

PROMETNO VARNOSTNI NAČRT

I. NAGOVOR

II. VSEBINA PROMETNO VARNOSTNEGA NAČRTA

1. otroci v prometu
2. povzetki iz zakonodaje
3. šolski okoliš osnovne šole
4. način prihajanja otrok v šolo in domov
5. načrt varnih šolskih poti v šolski okolici
6. prometne situacije na poti v šolo
7. zemljevid šolskega okoliša
8. skrb za prometno varnost učencev

III. ZAKLJUČEK

I. NAGOVOR

Varna šolska pot je eden izmed pogojev za večjo varnost otrok v cestnem prometu. Prometna varnost učencev je predvsem skrb staršev ali zakonitih zastopnikov, ki morajo poskrbeti, da znajo njihovi otroci varno sodelovati v prometu. Dokler tega še ne zmorejo, jih na poti spremljajo ali jim zagotovijo spremstvo v prometu, tudi na šolskih poteh.

S sodelovanjem sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu skrbimo, da so učenci seznanjeni s cestno prometnim režim, z načini varne udeležbe v prometu.

Naši učenci potrebujejo pomoč pri sodelovanju v prometu zelo dolgo. S preventivnimi akcijami jim skušamo na najbolj sprejemljiv način približati prometne situacije in jih v najkrajšem času pripraviti za samostojno sodelovanje v prometu.

Vsi si želimo, da bili naši otroci v prometu varni, da bi bili enakopravni udeleženci, pri čemer jih z zunanjimi prepoznavnimi znaki (rutice, odsevniki, brezrokavniki) ostalim udeležencem v prometu naredimo bolj vidne.

II. VSEBINA PROMETNOVARNOSTNEGA NAČRTA

1. Otroci v prometu

Otroci se dnevno vključujejo v promet. Srečujejo se s prednostmi in hkrati tudi z nevarnostmi sodobnega prometa. Številne raziskave so pokazale, da otroci do desetega leta še ne znajo in ne zmorejo samostojno sodelovati v prometu. Pogostokrat pri tem pozabljamo, da otroci zaradi majhnosti in specifičnosti v razvoju nimajo dobrega pregleda nad cesto.

Pri hoji in teku otroci niso dovolj spretni, predvsem pa imajo težave v prometu zaradi postopnosti zaznavnega in spoznavnega razvoja, tako ne smemo pozabiti:

- nimajo tako širokega vidnega polja kot odrasli zato kasneje vidijo vozila, ki prihajajo z leve ali desne,
- dobro slišijo, vendar ne vedo natančno iz katere smeri slišijo vozilo,
- ne znajo dobro presojati hitrosti vozil in ocenjevati razdalj,
- ne razlikujejo dobro pojmov levo, desno,
- ne zmorejo dolgotrajne koncentracije,
- njihova pozornost se hitro preusmerja na objekte, ki jih pritegnejo in mimogrede jih kaj zamoti in
- ne zmorejo posploševanj in uporabe splošnih pravil, kot je npr. pravilo, kako prečkamo cesto.

Iz navedenih dejstev je tako ogrožena tudi njihova varnost. Zato je ravno največ žrtev med otroci pešci v starosti med četrtem in sedmim letom starosti.

Dejstvo, ki se ga morajo še kako dobro zavedati starši je, da otroci posnemajo njihova dejanja v prometu in so tako oni ključen vzor otrok v prometu. Še posebej veliki življenjski mejnik pa jim predstavlja prvi vstop v šolo, zato je potrebno prve septembrske dni nameniti otrokom, tako starši kot tudi vse okolje in jih poučiti o prometu in pravilnemu prečkanju cest.

2. Povzetki iz zakonodaje

V tem delu poglavja vam predstavljamo nekaj kratkih povzetkov, ki so vezani izključno na prometno varnost otrok, in sicer iz krovnega dokumenta Zakona o varnosti v cestnem prometu (Ur. l. 56/2008).

Ključni povzetki so:

- otroci smejo samostojno sodelovati v prometu, ko so starši popolnoma prepričani, da zmorejo razumeti nevarnosti,
- na poti v šolo je obvezno spremstvo staršev učencev
- ob zmanjšani vidljivosti je obvezna uporaba kresničk oziroma odsevnikov,
- med potjo v šolo morajo učenci 1. in 2. razreda obvezno imeti okrog vratu rumeno rutico,
- v primeru otrokove kršitve, se kaznuje njegove starše,
- do 6. leta starosti lahko otrok vozi kolo zgolj na pešpoti,
- otrok, ki nima kolesarskega izpita lahko med 6. in 11. letom vozi kolo v cestnem prometu zgolj ob spremstvu staršev,
- samodejno lahko otrok vozi kolo, ko opravi kolesarski izpit in je star najmanj 8 let,
- otroci do 12 leta lahko sedijo med vožnjo le na zadnjih sedežih.

3. Šolski okoliš

Šolski okoliš je fleksibilen. V programe naše šole so vključeni učenci iz naslednjih občin:

Bistrica ob Sotli, Celje, Dobrna, Gornji grad, Kozje, Laško, Moravske Toplice, Mozirje, Nazarje, Podčetrtek, Polzela, Prebold, Radeče, Rogatec, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Štore, Tabor, Velenje, Vitanje, Vojnik, Vransko, Zagorje ob Savi, Žalec.

Šolski okoliš se spreminja glede na usmeritve učencev v programe.

4. način prihajanja otrok v šolo in domov

Učenci prihajajo v šolo peš, s kolesom, z javnim prevozom, spremljajo ali vozijo jih starši. Način prihoda in odhoda otroka iz šole sporoči starš pri vpisu.

Učenec - pešec

Učence, ki prihajajo peš, seznanimo z varnim vedenjem in ravnanjem na poti in sicer:

- Ko z otrokom hodimo po pločniku ali ob robu ceste poskrbimo, da otrok hodi po notranji strani ter da smo odrasli med njim in cesto. Držimo ga za roko in pazimo, da se nam ne izmuzne iz rok.
- Opozoriti jih moramo, da cesta ni igrišče, kar pomeni, da ni primeren prostor za igro.
- Otroci naj bodo oblečeni v živobarvna oblačila, kadar so na cesti, uporabljajo pa naj tudi odsevna telesa (kresničke, odsevne trakove), saj se zlahka znajdejo tudi v pogojih slabše vidljivosti in v mraku.
- Pogovarjajmo se z otrokom, da nikoli ne sme steči na cesto ali ulico. Vedno naj se prej ustavi ob robu cestišča, tudi če je na cesti njegova žoga ali hišni ljubljencek.
- Otroci do 10. leta starosti ne smejo samostojno sodelovati v prometu, vedno morajo imeti spremstvo odrasle osebe, ki jih vodi in uči pravil in varnosti v prometu.
- Skupaj z otrokom se dogovorimo in izberimo najvarnejšo pot do šole. Pot naj bo čim krajša in naj prečka čim manj cest.

- Otroka, mlajšega od 10 let, ne smemo pustiti, da bi sam prečkal cesto, vendar ga čimprej začnimo učiti tehnik pravilnega prečkanja ceste brez prehoda za pešce, na prehodu za pešce in na prehodu za pešce, ki je urejen s semaforjem.

Učenec – potnik v osebnem avtomobilu

Starše, ki vozijo učence v šolo s svojimi avtomobili opozorimo na uporabo varnostnega pasu in avto sedeža.

Starši gibalno oviranih otrok imajo daljinca za dostop na šolsko parkirišče, ki je varovana z elektronsko zapornico in je namenjeno zaposlenim v šoli

Za ostale starše, ki morajo otroka pospremiti v razred, smo izdali dovolilnice za kratko parkiranje na javnem parkirišču, v soglasju z MO Celje – oddelek za promet in Kostro. Omenjeno parkirišče je delno asfaltirano.

Učenec - kolesar

- Kljub temu, da se večina nauči voziti kolo že v zgodnjih letih, ima marsikateri otrok še težave z obvladovanjem samega kolesa in ravnotežjem.

- Ker so na cesti izredno ranljivi, jih moramo dobro opozoriti na nevarnosti in samozaščitna dejanja.

- Otroci z opravljenim kolesarskim izpitom dobijo vozniško dovoljenje, ki jim ne omejuje vožnje s kolesom. Vozijo lahko po vseh za kolesarje dovoljenih javnih prometnih površinah, zato jih posebej opozarjamo na:

- zapletene in nevarne prometne in križiščne situacije.

- nujnost uporabe kolesarske čelade, ki je obvezna za vse otroke, mlajše od 14 let, enako velja tudi za osebe, mlajše od 14 let, ki se na kolesu vozijo kot potniki.

- Preden zapeljemo na cesto, pogledamo levo in desno in levo ter tako preverimo ali je vključevanje na cesto varno.

- Ustavimo pred znakom STOP ter dosledno upoštevajmo vso prometno signalizacijo.

- Vedno nakažemo drugim udeležencem v prometu kaj nameravamo storiti - nakažemo smer zavijanja...

- Če vozimo po prometni cesti, vozimo po desni strani.

- Če se vozimo v skupini, vozimo eden za drugim.

Tako kolesar kot kolo sta še bolj vidna z dodanimi dodatnimi odsevnimi telesi, kresničkami, odsevnimi trakovi, svetlimi oblačili in obutvijo, zato poskrbimo, da bodo otroci na cesti vidni tako podnevi kot v večernih urah.

Naučimo otroke, da je med vožnjo s kolesom prepovedano:

- spuščati iz rok krmilo kolesa,

- dvigovati noge s pedal,

- voditi, vleči ali potiskati druga vozila,

- pustiti se vleči ali potiskati,

- voziti predmete, ki ovirajo kolesarja pri vožnji...

Učenec – potnik v službenem avtomobilu

Občasno uporabljamo za prevoz učencev službeni avto Ford Turneo Connect (8 sedežev) in Ford Focus (5 sedežev) za terapijsko jahanje, razne ogleda, obiske prireditelj, tekmovanja, ekskurzije, ...

Šola ima sprejeta Navodila za izvajanje prevozov učencev z osebnimi vozili.

Voznik prejme potni nalog, ob sebi ima spremljevalca, če vozi mlajše učence ali več nepredvidljivih otrok.

Službeni avto je tehnično pregledan po predpisih. Za občasne preglede poskrbi tudi hišnik. V avtu morajo vsi potniki uporabljati varnostni pas.

Med vožnjo ne uživamo hrane in pijače.

5. načrt varnih šolskih poti v okolici osnovnih šol

So označene na zemljevidu, ki je sestavni del Letnega delovnega načrta.

6. prometne situacije na poti v šolo

Učenci uporabljajo za prihod v šolo praktično vse poti, ki vodijo do šole:

Iz severne in severovzhodne strani je dostop do šole iz smeri Ipavčeve in Oblakove ulice. Ipavčeva ulica je manj prometna in slepa ulica, zato tam ne obstoja velika nevarnost za pešce. Oblakova ulica je sicer prometna, a ima pločnik in označene prehode za pešce. Cesta, ki od Ipavčeve ulice vodi k naši šoli, ima na obeh straneh pločnik.

Z J in JV strani je do šole speljana pešpot. To pot uporabljajo učenci, ki prihajajo v šolo iz glavne avtobusne postaje. Največji nevarnosti so učenci izpostavljeni na prehodih za pešce med avtobusno postajo in Bolnico (na Kersnikovi ulici).

Iz JZ strani je izjemoma možen dostop do šole mimo novega objekta - trgovine TUŠ. Ta pot nima pločnika, vendar naj bi bila hitrost vožnje avtov prilagojena.

Pešpot med našo in Zdravstveno šolo je na našo urgenco z vsake strani zaprta z večjim betonskim koritom. Pred tem se je namreč po pešpoti odvijal tudi promet z avtomobili.

Ob JZ strani šole je dograjen nov objekt. Na tej strani je tudi postavljena ograja na šolski meji.

Parkirni režim

Zaposleni delavci lahko avtomobile parkirajo na šolskem parkirišču, ki je ograjeno in zaprto z elektronsko zapornico.

Z južne strani dovoz z avtom do šole ni dovoljen. Pot je zaprta s količkom, ki ga odklenemo le v izjemnih primerih (urgentni dovozi, razni izvajalci gradbenih del, dovoz večjega materiala ...)

7. zemljevid šolskega okoliša

Šolski okoliš je opisan pod točko 3 tega poglavja.

8. skrb za prometno varnost učencev

Prvi šolski dan razredničarke opravijo s starši in učenci pogovore o varnih poteh v šolo

Prve dni razredničarke z učenci izvedejo učno ekskurzijo, na kateri z učenci prehodijo poti, ki jih učenci uporabljajo pri prihodu in odhodu iz šole

Učenci 1. in 2. razreda in učenci PP I. stopnja imajo rumene rutice, ki jih uporabljajo izven šole. Na voljo imajo tudi odsevne brezrokavnike.

Za aktivnosti v zvezi s prometno vzgojo je na šoli zadolžen Urban Leskovšek

Učenci 5. razreda opravljajo kolesarski izpit, v okviru kolesarskega krožka in sicer:

- obravnavajo prometne predpise,
  - opravijo teoretični del izpita v šoli-računalniški program
  - spoznajo kolo
  - opravijo več ur spretnostne vožnje po šolskem poligonu
  - opravijo praktični del kolesarskega izpita na prometnih površinah v spremstvu policista
- Vožnjo s kolesom pod nadzorom izvajajo tudi popoldan domski učenci.

Pri kolesarstvu in rolanju učenci uporabljajo kolesarske čelade Šolska kolesa so shranjena v garaži.

Za tehnični pregled koles je zadolžen hišnik, uporabniki koles pa morajo tudi sproti javljati eventualne okvare. V kolikor učenci uporabljajo svoje kolo, so za tehnično stanje kolesa odgovorni starši.

Po lastni presoji, v skladu z možnostmi se udeležujemo aktivnosti, ki nam jih ponuja Občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Udeležimo se akcij v Evropskem tednu mobilnosti, sodelujemo na likovnih natečajih

Šolske prometne službe nimamo organizirane.

III. ZAKLJUČEK

Razvoj prometa je dosegel neslutene razsežnosti. Močno se je dotaknil tudi naših učencev. Le nekaj učencev prihaja v šolo samostojno, večino pripeljejo starši, rejniki, skrbniki.

Mnogim učencem je predstavitev prometne varnosti v šoli edina možnost prepoznavanja pravilnega vedenja v prometu. Zaradi tega je naša odgovornost še toliko večja.

Kar se da nazorno, predstavimo učencem v vseh programih prometne pasti in jih skušamo čim varneje pripeljati skozi simulirane prometne situacije, ki jih kasneje preverijo tudi v realnosti.

Ravnateljica Romana Lebič

PROMETNO VARNOSTNI NAČRT

(načrt varnih poti v šolo)

ŠOLSKE PEŠ POTI

So označene na zemljevidu, ki je sestavni del Letnega delovnega načrta.

Učenci uporabljajo za prihod v šolo praktično vse poti, ki vodijo do šole:

- Iz severne in severovzhodne strani je dostop do šole iz smeri Ipavčeve in Oblakove ulice. Ipavčeva ulica je manj prometna in slepa ulica, zato tam ne obstoja velika nevarnost za pešce. Oblakova ulica je sicer prometna, a ima pločnik in označene prehode za pešce. Cesta, ki od Ipavčeve ulice vodi k naši šoli, ima na obeh straneh pločnik.
- Z J in JV strani je do šole speljana pešpot. To pot uporabljajo učenci, ki prihajajo v šolo iz glavne avtobusne postaje. Največji nevarnosti so učenci izpostavljeni na prehodih za pešce med avtobusno postajo in Bolnico (na Kersnikovi ulici).
- Iz JZ strani je izjemoma možen dostop do šole mimo trgovine TUŠ. Ta pot nima pločnika, vendar je hitrost vožnje avtov prilagojena.
- Pešpot med našo in Zdravstveno šolo je na našo urgenco z vsake strani zaprta z večjim betonskim koritom. Pred tem se je namreč po pešpoti odvijal tudi promet z avtomobili.
- Občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pred začetkom šolskega leta pregleda šolske poti
- Prve šolske dni hišnik postavi na ustrezna mesta trikotnike, ki označujejo, da so učenci na poti v šolo
- Šolski prostor je ograjen

PARKIRNI REŽIM

- Zaposleni delavci lahko avtomobile parkirajo na šolskem parkirišču, ki je ograjeno in zaprto z elektronsko zapornico.
- Z južne strani dovoz z avtom do šole ni dovoljen. Pot je zaprta s količkom, ki ga odklenemo le v izjemnih primerih (urgentni dovozi, razni izvajalci gradbenih del, dovoz večjega materiala ...)
- Starši gibalno oviranih otrok imajo daljinca za dostop na šolsko parkirišče
- Za ostale starše, ki morajo otroka pospremiti v razred, je občina izdala dovolilnice za kratko parkiranje na javnem parkirišču. Omenjeno parkirišče je delno asfaltirano.

PROMETNA VZGOJA

- Prvi šolski dan razredničarke opravijo s starši in učenci pogovore o varnih poteh v šolo
- Prve dni razredničarke z učenci izvedejo učno ekskurzijo, na kateri z učenci prehodijo poti, ki jih učenci uporabljajo pri prihodu in odhodu iz šole
- Učenci 1. in 2. razreda in učenci OVI I. stopnja imajo rumene rutice, ki jih uporabljajo izven šole. Na voljo imajo tudi odsevne brezrokavnike.
- Učenci 5. razreda opravljajo kolesarski izpit – le ti imajo kolesarski krožek.
- Vožnjo s kolesom pod nadzorom izvajajo tudi popoldan domski učenci.
- Za aktivnosti v zvezi s prometno vzgojo je na šoli zadolžen Leskovšek
- Urban. Pri kolesarstvu učenci uporabljajo kolesarske čelade.
- Šolska kolesa so shranjena v garaži.

- Za tehnični pregled koles je zadolžen hišnik, uporabniki koles pa morajo tudi sproti javljati eventualne okvare. V kolikor učenci uporabljajo svoje kolo, so za tehnično stanje kolesa odgovorni starši.
- Prostor za parkiranje koles je določen med kuhinjo in zbornico.
- Po lastni presoji, v skladu z možnostmi se udeležujemo aktivnosti, ki nam jih ponuja Občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.
- Šolske prometne službe nimamo organizirane.
- Nesamostojni učenci morajo imeti na poti v šolo spremstvo staršev
- Za samostojno pot v šolo starši podpišejo soglasja.

UPORABA SLUŽBENEGA AVTOMOBILA

- Občasno uporabljamo za prevoz učencev službeni avto Ford Turneo Connect (8 sedežev) in Ford Focus (5 sedežev) za terapevtsko jahanje, razne ogledе, obiske prirediteljev, tekmovanja, ekskurzije, ... Šola ima sprejeta Navodila za izvajanje prevozov učencev z osebnimi vozili (register aktov v tajništvu)
- Voznik prejme potni nalog, ob sebi ima spremljevalca, če vozi mlajše učence ali več nepredvidljivih otrok.
- Službeni avto je tehnično pregledan po predpisih. Za občasne preglede poskrbi tudi hišnik.
- V avtu so vsi potniki obvezani uporabljati varnostni pas.

Ravnateljica Romana Lebič